

एक कोटीहून अधिक नागरिकांची 'सिकलसेल' आजाराची तपासणी

आरोग्य वार्ता

पीटीआय, नवी दिल्ली

राष्ट्रीय 'सिकलसेल ऑनमिया' निर्मूलन मोहिमेंतर्गत मागील वर्षभरात एक कोटीहून अधिक नागरिकांची 'सिकलसेल' आजाराची तपासणी करण्यात आली आहे, असे एका अधिकाऱ्याने मंगळवारी सांगितले.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी मागील वर्षी जुलैमध्ये राष्ट्रीय 'सिकलसेल ऑनमिया' निर्मूलन मोहिमेचा प्रारंभ केला होता.

'सिकलसेल' हा एक आनुवंशिक रक्त रोग असून, तो बाधित रुग्णाच्या संपूर्ण आयुष्यावर परिणाम करतो. देशातील राजस्थान, मध्य प्रदेश, झारखंड, छत्तीसगढ, पश्चिम बंगाल, ओडिशा, तमिळनाडू, तेलंगणा, आंध्र प्रदेश, कर्नाटक, आसाम, उत्तर प्रदेश, केरळ, बिहार आणि उत्तराखंड या १७ राज्यांमध्ये मोठ्या प्रमाणावर या आजाराचे रुग्ण आहेत. त्यामुळे या राज्यांतील २७८ जिल्ह्यांवर लक्ष केंद्रित करून आजाराचे निर्मूलन करण्यावर भर देण्यात आला आहे.

या मोहिमेत शून्य ते ४० वर्षे वयोगटातील सात कोटी नागरिकांची सिकलसेल आजाराची तपासणी, तसेच विवाहपूर्व आणि गर्भधारणापूर्व समुपदेशन केले जाणार आहे. त्याचबरोबर हा आजार असलेल्या नागरिकांवर आरोग्य केंद्रांच्या माध्यमातून उपचार केले जाणार आहेत, असे या अधिकाऱ्याने पुढे सांगितले.

आदिवासी भागातील नागरिकांमध्ये हा आजार सामान्यतः आढळून येतो. परंतु, बिहार आदिवासी नागरिकांनाही हा आजार झाल्याचे पाहायला मिळते. त्यामुळे देशातून २०४७ पर्यंत या आजाराचे निर्मूलन करण्याचे उद्दिष्ट ठेवण्यात आले आहे. गुजरात, महाराष्ट्र, अर्थकारण आहे, असा थेट आरोपही राऊत यांनी केला होता. महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत १४ उपसंचालकांची निवड झाली, परंतु त्यांच्याकडे नियुक्तीसाठी प्रत्येकी ५० लाखांची मागणी करण्यात आली. ही मागणी पूर्ण न झाल्याने त्यांना अडगळीच्या टिकाणी नियुक्ती देण्यात आली. त्यांच्याकडे नियुक्तीसाठी पैशांची मागणी अद्याप सुरू आहे, असेही राऊत म्हणाले होते.

राऊत यांच्या आरोपानंतर सार्वजनिक आरोग्यमंत्री तानाजी सावंत यांनी डॉ. सारणीकर यांची सहसंचालक पदावरून उचलबांगडी केली. ते आता त्यांच्या सहायक संचालकपदाच्या मूळ जागी रुजू झाले आहेत. हिवाताय व जलजन्म आजार विभागाची जबाबदारी त्यांच्यावर आहे. त्यांच्या बदलीचा आदेश

राऊत यांनी मागील महिन्यात सार्वजनिक आरोग्य विभागावर आरोप केले होते. डॉ. प्रतापसिंह सारणीकर हे जिल्हा आरोग्य अधिकारी या यादीत १११ क्रमांकावर आहेत. उपसंचालक यादीत त्यांचे नाव नसतानाही त्यांची दोन टप्पे ओलांडून सहसंचालकपदी नियुक्ती करणे धक्कादायक असून यामागे

राऊत यांच्या आरोपानंतर सार्वजनिक आरोग्यमंत्री तानाजी सावंत यांनी डॉ. सारणीकर यांची सहसंचालक पदावरून उचलबांगडी केली. ते आता त्यांच्या सहायक संचालकपदाच्या मूळ जागी रुजू झाले आहेत. हिवाताय व जलजन्म आजार विभागाची जबाबदारी त्यांच्यावर आहे. त्यांच्या बदलीचा आदेश

राऊत यांच्या आरोपानंतर सार्वजनिक आरोग्यमंत्री तानाजी सावंत यांनी डॉ. सारणीकर यांची सहसंचालक पदावरून उचलबांगडी केली. ते आता त्यांच्या सहायक संचालकपदाच्या मूळ जागी रुजू झाले आहेत. हिवाताय व जलजन्म आजार विभागाची जबाबदारी त्यांच्यावर आहे. त्यांच्या बदलीचा आदेश

राजस्थान, मध्य प्रदेश, झारखंड, छत्तीसगढ, पश्चिम बंगाल, ओडिशा, तमिळनाडू, तेलंगणा, आंध्र प्रदेश, कर्नाटक, आसाम, उत्तर प्रदेश, केरळ, बिहार आणि उत्तराखंड या १७ राज्यांमध्ये मोठ्या प्रमाणावर या आजाराचे रुग्ण आहेत. त्यामुळे या राज्यांतील २७८ जिल्ह्यांवर लक्ष केंद्रित करून आजाराचे निर्मूलन करण्यावर भर देण्यात आला आहे.

या मोहिमेत शून्य ते ४० वर्षे वयोगटातील सात कोटी नागरिकांची सिकलसेल आजाराची तपासणी, तसेच विवाहपूर्व आणि गर्भधारणापूर्व समुपदेशन केले जाणार आहे. त्याचबरोबर हा आजार असलेल्या नागरिकांवर आरोग्य केंद्रांच्या माध्यमातून उपचार केले जाणार आहेत, असे या अधिकाऱ्याने पुढे सांगितले.

आदिवासी भागातील नागरिकांमध्ये हा आजार सामान्यतः आढळून येतो. परंतु, बिहार आदिवासी नागरिकांनाही हा आजार झाल्याचे पाहायला मिळते. त्यामुळे देशातून २०४७ पर्यंत या आजाराचे निर्मूलन करण्याचे उद्दिष्ट ठेवण्यात आले आहे. गुजरात, महाराष्ट्र, अर्थकारण आहे, असा थेट आरोपही राऊत यांनी केला होता. महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत १४ उपसंचालकांची निवड झाली, परंतु त्यांच्याकडे नियुक्तीसाठी प्रत्येकी ५० लाखांची मागणी करण्यात आली. ही मागणी पूर्ण न झाल्याने त्यांना अडगळीच्या टिकाणी नियुक्ती देण्यात आली. त्यांच्याकडे नियुक्तीसाठी पैशांची मागणी अद्याप सुरू आहे, असेही राऊत म्हणाले होते.

राऊत यांच्या आरोपानंतर सार्वजनिक आरोग्यमंत्री तानाजी सावंत यांनी डॉ. सारणीकर यांची सहसंचालक पदावरून उचलबांगडी केली. ते आता त्यांच्या सहायक संचालकपदाच्या मूळ जागी रुजू झाले आहेत. हिवाताय व जलजन्म आजार विभागाची जबाबदारी त्यांच्यावर आहे. त्यांच्या बदलीचा आदेश

राऊत यांनी मागील महिन्यात सार्वजनिक आरोग्य विभागावर आरोप केले होते. डॉ. प्रतापसिंह सारणीकर हे जिल्हा आरोग्य अधिकारी या यादीत १११ क्रमांकावर आहेत. उपसंचालक यादीत त्यांचे नाव नसतानाही त्यांची दोन टप्पे ओलांडून सहसंचालकपदी नियुक्ती करणे धक्कादायक असून यामागे

राऊत यांच्या आरोपानंतर सार्वजनिक आरोग्यमंत्री तानाजी सावंत यांनी डॉ. सारणीकर यांची सहसंचालक पदावरून उचलबांगडी केली. ते आता त्यांच्या सहायक संचालकपदाच्या मूळ जागी रुजू झाले आहेत. हिवाताय व जलजन्म आजार विभागाची जबाबदारी त्यांच्यावर आहे. त्यांच्या बदलीचा आदेश

राऊत यांनी मागील महिन्यात सार्वजनिक आरोग्य विभागावर आरोप केले होते. डॉ. प्रतापसिंह सारणीकर हे जिल्हा आरोग्य अधिकारी या यादीत १११ क्रमांकावर आहेत. उपसंचालक यादीत त्यांचे नाव नसतानाही त्यांची दोन टप्पे ओलांडून सहसंचालकपदी नियुक्ती करणे धक्कादायक असून यामागे

राऊत यांच्या आरोपानंतर सार्वजनिक आरोग्यमंत्री तानाजी सावंत यांनी डॉ. सारणीकर यांची सहसंचालक पदावरून उचलबांगडी केली. ते आता त्यांच्या सहायक संचालकपदाच्या मूळ जागी रुजू झाले आहेत. हिवाताय व जलजन्म आजार विभागाची जबाबदारी त्यांच्यावर आहे. त्यांच्या बदलीचा आदेश

राऊत यांनी मागील महिन्यात सार्वजनिक आरोग्य विभागावर आरोप केले होते. डॉ. प्रतापसिंह सारणीकर हे जिल्हा आरोग्य अधिकारी या यादीत १११ क्रमांकावर आहेत. उपसंचालक यादीत त्यांचे नाव नसतानाही त्यांची दोन टप्पे ओलांडून सहसंचालकपदी नियुक्ती करणे धक्कादायक असून यामागे

रब्बीच्या पेरण्या अकरा टक्क्यांनी घटल्या

अपुन्या पावसाचा परिणाम

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : यंदाच्या रब्बी हंगामातील पेरण्यांमध्ये अकरा टक्क्यांनी घट झाली आहे. राज्यातील रब्बीचे क्षेत्र सरासरी ५४ लाख हेक्टरच्या घरात आहे. मागील वर्षी ५४.६४ लाख हेक्टरवर पेरण्या झाल्या आहेत. यंदा एक डिसेंबरअखेर ४८.६५ लाख हेक्टरवर पेरण्या झाल्या आहेत. मागील वर्षीच्या तुलनेत यंदा अकरा टक्क्यांनी घट होऊन रब्बी पेरण्या ८९ टक्क्यांवर स्थिरावल्या आहेत. कृषी विभागाने दिलेल्या

माहितीनुसार, राज्यात यंदा अपुरा पाऊस झाला आहे. विहिरी, कूपनलिकांना पुरेसे पाणी नाही. धरणांमध्ये पुरेसे पाणी नसल्यामुळे रब्बी हंगामातील पिकांना पुरेसे आवर्तन मिळण्याची शक्यता नाही, त्यामुळे राज्यात रब्बी हंगामातील पेरण्या मागील वर्षीच्या तुलनेत ८९ टक्क्यांवर स्थिरावल्या आहेत. राज्यात रब्बी हंगामाचे सरासरी क्षेत्र ५३ लाख ९६ हजार ९६९ हेक्टर आहे. मागील वर्षी पाण्याची

ज्वारी, करडईचा पेरणें वाढला

- मागील हंगामाच्या तुलनेत यंदा रब्बी हंगामात ज्वारीची पेरणी १०९ टक्क्यांवर गेली असून, राज्यभरात १३ लाख ६४ हजार ३८७ हेक्टरवर पेरणी झाली आहे.
- करडईची पेरणी १२७ टक्क्यांवर गेली असून, ३८ हजार ३४५ हेक्टरवर पेरणें झाला आहे.
- गव्हाची ७८ टक्के, मक्याची ८१ टक्के, इतर तृणधान्यांची ७९ टक्के, कडधान्यांची ७० टक्के तर करडईचा पेरणें वाढल्यामुळे तेलबियांच्या पेरण्या ९८ टक्क्यांवर गेल्या आहेत.

अपुन्या पावसामुळे राज्यभरात रब्बी हंगामासाठी पाण्याची उपलब्धता कमी आहे. परिणामी पेरण्यांमध्ये घट झाली आहे. कमी पाण्यावर रोण्याच्या ज्वारी आणि करडई पिकाला शोथकऱ्यांनी प्राधान्य दिले आहे. - दिलीप झेंडे, संचालक, विकास आणि प्रशिक्षण

वर्षाच्या सरासरीच्या तुलनेत ९०.१५ टक्के आणि मागील वर्षाच्या तुलनेत ८९ टक्के झाल्या आहेत. राज्यात रब्बी हंगामात ऊसतोडणीनीत जानेवारीअखेरपर्यंत पेरण्या होतात. पण, यंदा पाण्याची उपलब्धता कमी असल्यामुळे आता पेरण्यांचा टक्का फारसा वाढण्याची शक्यता नाही.

अवैध विद्युत प्रवाह वन्यजीवांकरिता कर्दमकाळ!

पूर्व विदर्भात व्यवस्थापनाच्या कार्यक्षमतेवर पश्चिम

लोकसत्ता विशेष प्रतिनिधी

नागपूर : वीजप्रवाह हा वन्यप्राण्यांसाठी सर्वात मोठा धोका असतानादेखील ही बाब गांभीर्याने घेतली जात नाही. आतापर्यंत वाघ, बिबट व इतर तृणभक्षी प्राण्यांचे यात बळी जात होते. मात्र, गेल्या तीन महिन्यात परराज्यातून आलेल्या दोन रातटी हत्तींचा यात बळी गेल्याने व्यवस्थापनाच्या कार्यक्षमतेवर प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले आहे.

पूर्व विदर्भातील गडचिरोली व गोंदिया जिल्ह्यातील जंगलात प्रवेश करून गेल्या दोंड वर्षांपासून परराज्यातील रातटी हत्ती त्यांचे क्षेत्र प्रस्थापित करत आहेत. ऑक्टोबर महिन्यात सिंदेवाही तालुक्यात वीजप्रवाहामुळे रातटी हत्तीचा मृत्यू झाला. तर आता वर्षाच्या सुरुवातीलाच दुसऱ्या हत्तीचा देखील वीजप्रवाहामुळे मृत्यू झाला. हे दोन्ही मृत्यू शेताभोवतालच्या कुंपणावर सोडलेल्या वीजप्रवाहामुळे झाले आहेत. वनखात्याकडून 'फास्ट ट्रॅक' आधारावर एक महिन्यात पीक नुकसान भरपाई देण्याचे नियोजन आहे. त्यानंतरही शेतकरी शेतीच्या कुंपणावर वीजप्रवाह सोडत आहेत. वाघ, बिबट व इतर तृणभक्षी प्राणी आतापर्यंत वीजप्रवाहाला बळी ठरत होते. जिल्हा व्याघ्र कक्ष समितीत वनखाते, महावितरण, सिंचन, रेल्वे या विभागातील अधिकारी सहभागी असतात. रेल्वे अपघात, वीजप्रवाह, कालवा यांमुळे होणारे वन्यप्राण्यांचे मृत्यू कसे रोखता येईल, या दृष्टीने बैठकीत चर्चा होऊन उपाय शोधले जातात. दर तीन महिन्यांनी

वीजप्रवाहाच्या ८० टक्के घटना उघडकीस येत नाहीत. हे वास्तव आहे. त्या वेळाने वन्यप्राण्यांचे मृत्यू होत राहिल्यास आपण वाघ क्राय, पण हाही देखील वाचवू शकणार नाही. वीजप्रवाहविरोधी मोहिमेची कमतरता.

जंगलगाठीची कमतरता. वेळेत नुकसान भरपाई मिळत नसल्याने जंगलातगतच्या गावकऱ्यांचा आक्रोश यामुळे केवळ बदला घेण्याच्या उद्देशाने स्थानिकांकडून वीजप्रवाहाचा वापर केला जात आहे. - सावन बाहेकर, मानद वन्यजीव रक्षक जोडित्या व अध्यक्ष सेवा संस्था

समितीच्या बैठका होणे अपेक्षित असताना त्यात सातत्य नाही. बैठक झाली तरीही त्यात झालेल्या चर्चेनंतर शोधलेल्या उपाययोजनाची अंमलबजावणी होत नाही. त्यामुळे वीजप्रवाहावर आजातागायत ठेवण्या निघाला नाही. वाघ, बिबट व इतर वन्यप्राण्यांच्या वीजप्रवाहामुळे झालेल्या मृत्यूच्या ८० टक्के घटना उघडकीस येत नाही. मात्र, हत्तीचा मृत्यू लपवता येत आहे. हत्ती त्याच्या आकार आणि स्वभावानुसार जंगल क्षेत्रात फिरताना गावशेती परिसराचा वापर करतात. यात मोठ्या प्रमाणात पिकांचे नुकसान होते.

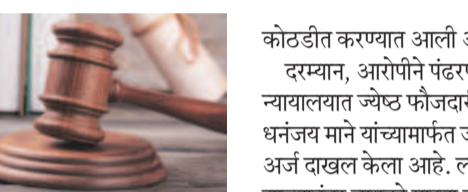
सध्या खरीप धान पिकांमध्ये कमी कालावधीच्या पिकांची कापणी झाली असून जास्त कालावधीच्या धान पिकांची कापणी सुरू आहे. तसेच रब्बी पिकांसाठी खार पेरणी सुरू आहे. तसेच कापणी झालेले धान काही ठिकाणी चुणीसाठी ठेवले आहे. वन्यप्राण्यांनी हे धानपीक नष्ट करून नये यासाठी ठराविक ठिकाणी वीजप्रवाह सोडून जाऊ असून त्यातच ही घटना झाली आहे. हे मृत्यू रोखण्याचे असतील तर 'मिशन मोड'वर काम करण्याशिवाय पर्याय नाही.

महिलेचा पतीविरुद्ध 'अॅटॉसिटी'चा खटला

पंढरपुरात घडला राज्यातील पहिलाच प्रकार

लोकसत्ता प्रतिनिधी

सोलापूर : मागासवर्गीय समाजाच्या व्यक्तीस जातीवाचक शिवीगाळ करून हीन वागणूक दिल्यावर सवर्ण जातीच्या व्यक्तीविरुद्ध 'अॅटॉसिटी' (दलित अत्याचार विरोधी कायदा) कायद्याखाली फिर्याद दाखल होण्याचे प्रकार नवीन नाहीत. परंतु एका महिलेने आपल्याच नवऱ्याविरुद्ध या 'अॅटॉसिटी' कायद्याखाली तक्रार नोंदविल्याचा प्रकार पंढरपुरात घडला आहे. या प्रकरणात संघर्षित नवऱ्यास अटकही झाली आहे. पत्नीकडून पतीवर 'अॅटॉसिटी' दाखल करण्याची ही राज्यातील पहिलीच घटना असल्याचे मानले जात आहे. या अनोख्या खटल्याची माहिती अशी, की फिर्यादी व आरोपी यांचा

कोठडीत करण्यात आली आहे. दरम्यान, आरोपीने पंढरपूर न्यायालयात ज्येष्ठ फौजदारी वकील धनंजय माने यांच्यामार्फत जामीन अर्ज दाखल केला आहे. लान झाल्यानंतर बायको माझ्या जातीची झाली आहे, त्यामुळे ती आता 'अॅटॉसिटी' कायद्याने गुन्हा दाखल करू शकत नाही, असे या जामीन अर्जात नमूद करण्यात आले आहे. याप्रकरणी आरोपीतर्फे अॅड. धनंजय माने यांना अॅड. जयदीप माने, अॅड. सिद्धेश्वर खंडावळे, अॅड. सुहास कदम व अॅड वैभव सुतार हे मदत करीत आहेत. तर सरकारतर्फे अॅड. आनंद गारे काम पाहात आहेत. पतीविरुद्ध पत्नीने 'अॅटॉसिटी' कायद्याखाली खटला दाखल करण्याची न्यायालयीन इतिहासातील ही पहिलीच घटना असल्याचे बोलले जात आहे.

वरठीच्या सनफ्लॅग कंपनीत स्फोट

कामगार हारपळले

लोकसत्ता वार्ताहर

भंडारा : शहराजवळील वरठी येथे असलेल्या सनफ्लॅग आयर्न अॅन्ड स्टील कंपनीत मंगळवारी पहाटे सव्वातीताच्या सुमारास स्फोट झाला. या स्फोटात तीन कामगार होरपळले. त्यांना नागपूर येथील खासगी रुग्णालयात लवण्यात आले. घटनेच्यावेळी कंपनीत काम करणाऱ्या आणखी आठ कामगारांनाही दुखापत झाली. त्यांच्यावर प्राथमिक उपचार करण्यात आले. कंपनीतील एएसएमएस या विभागातील एलएचएफ युनिटमध्ये ही घटना घडली.

दुर्घटनेमागील मूळ कारण अद्याप अस्पष्ट आहे. हिटिंग फरनेमध्ये अचानक मोठा स्फोट झाल्याचे कामगारांनी सांगितले. जखमींमध्ये तंत्रज्ञ नाभदेव झेंडाळे, अभियंता सागर गामने व कंत्राटी कामगार हटवार यांचा समावेश आहे. त्यांना नागपूर येथे हलवण्यात आले असून त्यांची प्रकृती थोक्याबद्दल असल्याची माहिती व्यवस्थापनाने दिली. स्फोट एवढा प्रचंड होता की कंपनीच्या जवळपास असलेला परिसरही

गुड्डापत्रक

पंजाब नॅशनल बँक, नाशिक यांची ई-लिलाव विक्री नोटीस मे. हरिल कॅन्स्ट्रक्शन कंपनी या खात्यासंबंधी दिनांक ०२.०९.२०२४ रोजी दे. लोकसत्ता आवृत्तीमध्ये प्रसिद्ध झाली होती. त्यामध्ये नजरसुक्तीने श्री. सुभाष खडगी, मुख्य व्यवस्थापक आणि अधिकृत अधिकारी, असे प्रसिद्ध झाले होते. त्याचवी फक्त श्री. विवेक बोधी मुख्य व्यवस्थापक आणि अधिकृत अधिकारी, असे वाचण्यात यावे. बाकी नोटीसमध्ये इतर कोतोही बदल नाही.

Advertisement for earc (एनकोअर असेट रिकन्स्ट्रक्शन कंपनी प्रायव्हेट लिमिटेड) with contact details.

Advertisement for Express Careers with contact details for Cochin Shipyard Limited.

Large advertisement for Cochin Shipyard Limited (CSL) recruitment, detailing various job openings and application procedures.

Advertisement for SBI State Bank of India, listing various banking services and branches.

Advertisement for OMKARA Auctions, detailing various auction services and contact information.